

РЕШЕНИЕ

№ 40440

гр. София, 19.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав, в
публично заседание на 01.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **7583** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 26, ал. 12 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), вр. чл. 145–178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на М. А., [дата на раждане], гражданин на И., с паспорт № 10368050, издаден на 16.05.2025г. в И., против Заповед рег. № 513з-5811 от 27.05.2026г., издадена от началник на отдел "Миграция" към Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която му е отказано предоставяне на право на продължително пребиваване в Република България по заявление с вх. № 201410/12.05.2026г.

Жалбоподателят намира издадената заповед противоречаща на материалния закон, предвид въвеждането на несъществуващо в закона изискване чужденецът да е започнал фактическото си обучение към датата на подаване на заявлението. В този смисъл изводът на административния орган, че жалбоподателят не се явява „редовен студент“ е в противоречие с чл.67 от Закона за висшето образование, както и не съответства на чл.24в, ал.2, т.6 от ЗЧРБ. Представени са всички необходими документи, като органът е пренебрегнал доказателствената им сила, установяваща, че жалбоподателят е отговарял на изискванията за редовен студент във висше учебно заведение в страната, като е невъзможно той да започне обучението за учебната година, ако не притежава валидно разрешение за пребиваване в страната. В жалбата са посочени и нарушения на принципите в чл.7 и 9 АПК. Искане се отмяна на заповедта и се претендират сторените в производството разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят не изпраща представител. В депозираните писмени бележки

поддържа изложените в жалбата доводи и претендира разноски.

Ответникът се представлява от юрк.А., която представя писмени бележки, в които е посочено, че от събраните доказателства се установява, че чуждият гражданин не е редовен студент-приет е в международната магистърска програма „Международен бизнес и развитие“ в НБУ за учебната 2026/2-27г., но тя започва на 01.10.2026г. Административният орган е изложил категорични мотиви и аргументирал основанията си за постановяване на отказа. Предвид на изложеното се моли жалбата да бъде оставена без уважение. От юрисконсулт А. се претендира юрисконсултско възнаграждение, като алтернативно се прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, тъй като липсва фактическа и правна сложност на делото, както и процесуалният представител на жалбоподателя не взема лично участие в него.

Административен съд София-град, Трето отделение, 10-ти състав, след като прецени събраните по делото писмени доказателства и изразените становища на страните, при условията на чл. 142, ал. 1 АПК, вр. с чл. 188 ГПК, прие за установено следното:

М. А., гражданин на И., [дата на раждане] в И., притежаващ паспорт I., издаден от Република И. със срок на валидност 15.05.2035г., е пребивавал на територията на Република Б. с разрешение за продължително пребиваване № R., със срок на валидност до 01.07.2026г. На 12.05.2026г. оспорващият е депозирал Заявление № 201410 за предоставяне право на продължително пребиваване в РБ на основание чл. 24в, ал. 1 от ЗЧРБ – лице прието като студент редовна форма на обучение във висше училище в Република България, като към него са приложени изискуемите документи съгласно ал. 2, в т.ч. копие на редовен паспорт, обяснение от 12.05.2025г. относно издаден нов паспорт в посолството на И. в С., декларация съгласно пар.11, т.20 от ДР на ЗЧРБ с приложен договор за наем от м.октомври 2025г., банково удостоверение за открита банкова сметка в У. Б. АД, медицинска застраховка, както и служебна бележка изх.№ 1111/05.05.2026г., издадена от Нов български университет, удостоверяваща, че М. А. е приет магистърска програма „Международен бизнес и развитие „ в НБУ за учебната 2026/2027г.

На 26.05.2026г. е изготвено становище до началник отдел "Миграция" – СДВР, с което е предложено да бъде издадена заповед за отказ по заявлението на оспорващия за предоставяне право на продължително пребиваване. Като основание за това е посочено, че в хода на разглежданото заявление е проведен разговор с началник сектор „Чуждестранни студенти“ в НБУ, която е заявила, че М. А. е приет магистърска програма „Международен бизнес и развитие“ в университета за академичната 2026/2027 година, която програма започва на 01.10.2026г. При тези данни е направен извод, че А. не е редовен студент във висше учебно заведение в България, каквото е изискването на чл.24в, ал.1 от ЗЧРБ.

На 27.05.2026г. „за началник“ на отдел „Миграция“ СДВР- главен инспектор С. С. е издал процесната заповед на осн. чл. 26, ал.2 вр. чл.24в, ал.1 ЗЧРБ, с която отказал предоставяне право на продължително пребиваване на М. А. в Република България. Като фактическо установяване е посочено горепосоченият разговор с началник сектор „Чуждестранни студенти“ в НБУ, следствие на който е узнато, че М. А. е приет магистърска програма „Международен бизнес и развитие“ в университета за академичната 2026/2027година, която програма започва на 01.10.2026г., което означава, че той не е редовен студент.

Заповедта е връчена на 27.05.2026 г., а жалбата срещу нея е подадена на 09.06.2026г. по ССЕВ до

съда. В хода на съдебното производство и като представени с жалбата са приобщени Удостоверение № 04-11-528/23.04.2026г. на Министерство на образованието и науката, което удостоверява, че М. А. е приет за зимния семестър на учебната 2026/2027г. на НБУ, редовна форма на обучение, за срок от една година, с цел придобиване на образователно-квалификационна степен Магистър. Приобщено е и Уверение от 23.04.2026г. на НБУ относно обстоятелството, че М. А. е одобрен след регистрирането си да бъде настанен в общежитие на ВСУ „Л. К.“.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената жалба за процесуално допустима, подадена в преклузивния срок по чл. 149, ал. 1 АПК от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от обжалване.

Разгледана по същество, същата се явява основателна по следните съображения:

Процесната заповед е издадена от компетентен орган- началник отдел "Миграция" при СДВР. Съгласно чл. 23, ал. 7 от ЗЧРБ -директорите на дирекция "Миграция", на Столична дирекция на вътрешните работи, на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица издават или отказват издаването на разрешение за продължително или краткосрочно пребиваване на чужденец на територията на Република България, освен ако в този закон е предвидено друго. По делото е представена Заповед № 513з-5977/19.05.2025 г. на директор СДВР, с която поради възникнала служебна необходимост е възложено на главен инспектор С. Т. С. - началник сектор "Незаконна миграция" при СДВР да осъществява общото и непосредствено ръководство на Отдел"Миграция" при СДВР считано от 19.05.2025 година до отпадане на необходимостта. Представено е и Удостоверение на Сектор "Човешки ресурси" при СДВР, от което е видно, че на С. С. е възложено да изпълнява функционалните задължения на длъжността - началник отдел "Миграция" при СДВР считано от 19.05.2025 година до отпадане на необходимостта.

Спазени са изискванията на чл. 59 АПК за форма. Заповедта съдържа предвидените в чл. 59, ал. 2 АПК задължителни реквизити, с означение на фактическите и правните основания за издаването ѝ. Заповедта е мотивирана, като е изпълнено условието на нормата на чл. 26, ал. 11 от ЗЧРБ, съгласно който отказът за издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване се мотивира, съобщава се на заинтересованите лица и може да се оспорва по реда на АПК.

Издадената заповед обаче противоречи на материалния закон.

Съгласно чл.26, ал.2 от ЗЧРБ се отказва издаване на разрешение за пребиваване или продължаване на срока за пребиваване в страната на чужденец, за когото е установено, че не отговаря на условията по чл. 24в от ЗЧРБ (в настоящия случай). Съгласно чл. 24в, ал. 1 ЗЧРБ, явяващ се правното основание на подаденото заявление от М. А., разрешение за продължително пребиваване до една година могат да получат чужденците, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са приети като студенти в редовна форма на обучение във висше училище в Република България.

Както бе посочено по-горе, М. А., гражданин на И., е имал вече издадено разрешение за продължително пребиваване, валидно до 01.07.2026г. По делото няма спор и че М. А. е приет В

Нов български университет, в магистърска програма „Международно бизнес развитие“ за академичната 2026/2027г. Няма спор и че формата на обучение е редовна, видно от Удостоверение № 04-11-528/23.04.2026г. на Министерство на образованието и науката и че обучението ще започне на 01.10.2026г.

Волята на административния орган в издадената заповед е, че следва да се постанови отказ, тъй като към датата на произнасяне по подаденото заявление А. не е бил редовен студент, а такъв е щял да бъде впоследствие, считано от 01.10.2026г.

Така възприетото от административния орган тълкуване на разпоредбата на чл. 24в, ал. 1 ЗЧРБ не намира опора нито в нейното езиково съдържание, нито в целта на закона. Законодателят изрично е предвидил като материалноправна предпоставка за предоставяне на право на продължително пребиваване чужденецът да е „приет като студент в редовна форма на обучение“, а не да е започнал фактическото си обучение или да е придобил качеството на студент вследствие на започнала учебна година. Използваното понятие „приет“ обозначава юридически релевантен факт, който предхожда по време фактическото провеждане на учебните занятия. Следователно административният орган неправилно е приравнил приемането на чужденеца за обучение в редовна форма с фактическото започване на обучението, като по този начин е въвел допълнителна материалноправна предпоставка, която не е предвидена в закона.

В конкретния случай от представеното удостоверение на Министерството на образованието и науката от 23.04.2026 г. се установява, че жалбоподателят е приет за обучение в редовна форма в магистърска програма на Нов български университет за учебната 2026/2027г. Това обстоятелство се потвърждава и от издадената от университета служебна бележка от 05.05.2026 г. Обстоятелството, че учебните занятия започват на 01.10.2026г., не опровергава удостоверения факт на приемането, нито променя формата на обучение, за която чужденецът е приет. Неоснователно е разбирането, че към момента на подаване на заявлението чужденецът следва вече да осъществява фактическа учебна дейност. Подобно тълкуване би довело до неоправдано ограничаване на приложното поле на разпоредбата, тъй като би изключило възможността разрешението за пребиваване да бъде предоставено преди началото на съответната учебна година, независимо че приемането във висшето училище е надлежно удостоверено. Нещо повече, такова тълкуване би противоречало на самото предназначение на разрешението за пребиваване с цел обучение, което следва да осигури възможност на чужденеца законосъобразно да пребивава на територията на страната за осъществяване на предстоящото обучение, включително за изпълнение на необходимите организационни и административни действия, предхождащи началото на учебните занятия.

Следва да се отчете и обстоятелството, че жалбоподателят вече е притежавал разрешение за продължително пребиваване със срок на валидност до 01.07.2026г., като е подал заявлението за предоставяне на право на продължително пребиваване преди изтичането на този срок. Следователно не се касае за чужденец, който за първи път заявява намерение да пребивава в страната с цел обучение, а за лице, на което вече е било разрешено пребиваване с такава цел и което преди изтичането на разрешенния срок е представило доказателства за приемането си в редовна форма на обучение за следващата академична година.

Административният орган не оспорва автентичността и съдържанието на представените документи, нито е установил, че приемането на жалбоподателя във висшето училище е условно,

отменено или невалидно. Единственото обстоятелство, на което е основал отказа, е бъдещата дата на започване на обучението. При тези данни съдът намира, че административният орган е приложил неправилно материалния закон, като е отказал предоставяне на право на продължително пребиваване въз основа на изискване, което не произтича от разпоредбата на чл. 24в, ал. 1 ЗЧРБ.

Ето защо оспорената заповед се явява незаконосъобразна на основание чл. 146, т. 4 АПК и следва да бъде отменена. Тъй като естеството на спора не позволява решаването му по същество от съда, то административната преписка следва да бъде изпратена на началник отдел "Миграция" – СДВР, за ново разглеждане на заявлението, подаденото от М. А..

С оглед изхода на спора разноски се дължат на жалбоподателя, каквито се претендират в размер на 1005.11 евро, от които 1000 евро адвокатско възнаграждение и 5.11 евро държавна такса. Процесуалната защита на жалбоподателя е осъществена чрез изготвяне на жалба и представяне на писмени бележки, без участие на процесуалния представител в проведеното открито съдебно заседание. Последното обстоятелство не обезценява извършената писмена защита, но следва да бъде отчетено при преценката на действителния обем на предоставената правна помощ. При съвкупната оценка на тези обстоятелства съдът намира, че претендираното адвокатско възнаграждение от 1000 евро е прекомерно и не съответства на действителната фактическа и правна сложност на делото и обема на осъществената процесуална защита, поради което следва да бъде намалено до размер от 600 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172 АПК, Административен съд - София-град, Трето отделение, 10-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед рег. № 513з-5811 от 27.05.2026г., издадена от началник на отдел "Миграция" към Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която на М. А. е отказано предоставяне на право на продължително пребиваване в Република България по заявление с вх. № 201410/12.05.2026г.

ИЗПРАЩА делото като преписка на началник отдел "Миграция" – СДВР, за ново разглеждане на подаденото от М. А., гражданин на И., заявление с вх. № 201410/12.05.2026г. за предоставяне на право за продължително пребиваване на чужденец в Република България, при съблюдаване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на М. А. направените по делото разноски в размер на 605.11 евро.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 1 от АПК.

